

КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

СХВАЛЕНО

вченою радою КНЗ «ЧОПОПП
Черкаської обласної ради»
протокол № __ від _____ 2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом КНЗ «ЧОПОПП
Черкаської обласної ради»
№ __ від _____ 2023 року

**Педагогічний дизайн у професійній діяльності вчителя
(тематичний курс підвищення кваліфікації за вибором
педагогічних працівників)**

Розробник: Норкіна Олена Валеріївна,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної освіти та
професійного розвитку педагогів
комунального навчального закладу
«Черкаський обласний інститут
післядипломної освіти педагогічних
працівників Черкаської обласної ради»

Експерти: Андрющенко Тетяна
Костянтинівна, завідувач кафедри
дошкільної освіти та професійного
розвитку педагогів комунального
навчального закладу «Черкаський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних працівників
Черкаської обласної ради», доктор
педагогічних наук, професор
Павліченко Світлана Петрівна, учитель
математики Черкаської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
№32 Черкаської міської ради Черкаської
області

Черкаси
2023

Пояснювальна записка

Актуальність програми тематичного курсу «Педагогічний дизайн у професійній діяльності вчителя» (далі програми) зумовлена сучасними динамічними змінами в освіті України та прийняттям нормативних документів таких як Закону України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Впровадження інноваційних ідей в освітній процес потребує від учителя умілого використання педагогічного дизайну, який у ХХІ столітті стає необхідною навичкою для навчання і викладання.

Розробці програми тематичного курсу сприяло те, що вона заохочує вчителів використовувати елементи педагогічного дизайну, а саме стратегії й методи, які забезпечують різні засоби залучення, подання матеріалів й організації навчальної діяльності учнів. Ефективність цих методів полягає в їхній гнучкості й адаптованості до унікальних потреб учнів, регулярному оцінюванні прогресу учнів та збору відгуків щодо відповідності учнівським навчальним потребам.

Програму тематичного курсу «Педагогічний дизайн у професійній діяльності вчителя» розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції «Нова українська школа», Постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року №1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників», Постанови Кабінету Міністрів України від 21 вересня 2018 року №800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», професійних стандартів за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Мета курсу:

- сформувані знання сутності та принципів педагогічного дизайну;
- розвинути компетентності вчителя для вирішення освітніх проблем;
- удосконалити професійну компетентність педагогічних працівників щодо розвитку досвіду, умінь та навичок успішного використання педагогічного дизайну у процесі викладання та навчання.

Завдання курсу:

Систематизувати знання щодо:

- сутності поняття «педагогічний дизайн»
- особливості використання педагогічного дизайну в освітньому процесі.

Сформувати вміння:

- ефективно використовувати елементи педагогічного дизайну для розширення когнітивних можливостей учнів;
- підвищувати ефективність і результативність представлених навчальних матеріалів;
- організовувати освітній процес, що сприяє збільшенню обсягу і якості засвоєння учнями навчального матеріалу;
- працювати в малих групах, взаємодіяти з колективом, знаходити спільні рішення освітніх проблем.

Розвинути установки до:

- удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників щодо впровадження нових сучасних технологій навчання;
- застосування основних положень педагогічного дизайну для проєктування нової системи освіти в сучасних умовах розвитку суспільства.

Очікувані результати:

- знати сутність поняття «педагогічний дизайн» та особливості його використання в освітньому процесі;
- розуміти ефективність педагогічного дизайну для розширення когнітивних можливостей учнів;
- вміти організовувати освітній процес, що сприяє збільшенню обсягу і якості засвоєння учнями навчального матеріалу;
- бути готовими до підвищення результативності представлених навчальних матеріалів;
- бути спроможними розв'язувати педагогічні завдання, спрямовані на якісний кінцевий результат.

Навчальні заняття за програмою проходять у формі онлайн-лекцій, онлайн-форумів, онлайн-практикумів.

Навчально-методичним забезпеченням програми є:

- наукові друковані та електронні джерела з проблеми основних викликів та орієнтирів сучасної освіти;
- матеріали інтерактивних лекцій, практичних занять, початкових тренінгів;
- рекомендації щодо організації та змісту самостійної роботи педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з використанням рекомендованих інформаційних та літературних джерел, можливостей дистанційного навчання (відеолекції, чати, он-лайн вправи, презентації тощо).

Курс проводиться з використанням середовища Google Meet.

Профіль програми тематичного курсу «Педагогічний дизайн у професійній діяльності вчителя»	
Обсяг навчального навантаження	0,27 кредиту ЄКТС (8 академічних годин)
Заклад освіти	Комунальний навчальний заклад «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»
Рівень програми	Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти
А	Мета програми
	- сформулювати знання сутності та принципів педагогічного дизайну; - розвинути компетентності вчителя для вирішення освітніх проблем;

	- удосконалити професійну компетентність педагогічних працівників щодо розвитку досвіду, умінь та навичок успішного використання педагогічного дизайну у процесі викладання та навчання	
В	Характеристика програми	
1	Функціональна спрямованість	Підготовка педагогічних працівників до використання педагогічного дизайну в освітньому процесі
2	Фокус програми	Акцент програми робиться на: – значенні педагогічного дизайну для навчання і викладання; – розвитку вмінь організовувати освітній процес, що сприяє збільшенню обсягу і якості засвоєння учнями навчального матеріалу; – удосконаленні вміння ефективно використовувати педагогічний дизайн в освітньому процесі
3	Орієнтація програми	Програма орієнтована на розвиток й удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників щодо вмінь використовувати принципи та елементи педагогічного дизайну в освітньому процесі
4	Особливості програми	Програма тематичного курсу реалізується в дистанційному режимі (онлайн та офлайн) й спрямована на розкриття актуальних питань застосування принципів та елементів педагогічного дизайну в умовах реформування освіти. Дистанційне онлайн навчання здійснюється з будь-якого пристрою з підключеною мережею Інтернет (стаціонарний комп'ютер, ноутбук, планшет, смартфон) за встановленим розкладом роботи в синхронному режимі. Дистанційне офлайн навчання може відбуватися за допомогою відповідних технічних засобів в асинхронному режимі у зручний для педагогів час. Проходження навчання за дистанційним спецкурсом завершується електронним тестуванням. Кожен педагог після успішного проходження навчання за програмою спецкурсу отримує сертифікат. Тривалість онлайн складової дистанційного спецкурсу складає 4 годин, а офлайн – 4 години. Загальний обсяг програми – 8 акад. годин/0,27 кредиту ЄКТС
5	Цільова група	Цільовою групою програми є педагогічні працівники закладів освіти
С	Професійні вимоги та продовження навчання	
1	Професійні вимоги	Визначає посадова інструкція

2	Продовження навчання	Програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення професійних знань, умінь, навичок педагогічними працівниками закладів освіти у системі неформальної та інформальної освіти
D	Стиль та методики навчання	
1	Підходи до викладання та навчання	Лекції, практичні роботи, самостійна робота, алгоритми дій, тести
2	Система оцінювання	Результати навчання за програмою оцінюються (зараховано/не зараховано) на підставі перевірки виконання практичних робіт, тестування за результатами опанування навчальних матеріалів
E	Програмні компетентності	
1	Загальні	Здатність до: – навчання та самонавчання; – пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; – застосування знань на практиці; – критичності, самокритичності; – планування та розподілу часу; – партнерської взаємодії із усіма учасниками освітнього простору; – генерування нових ідей (креативності); – виявлення, ефективного вирішення проблем; – прийому обґрунтованих рішень; – роботи в команді; – мотивації людей; – досягнення спільних цілей; – конструктивної взаємодії з іншими людьми, – прийняття та поваги; – усного та письмового спілкування рідною мовою; – адекватної оцінки і підтримки якості роботи; – використання інформаційно-комунікаційних технологій; – адаптації, діяльності в нових ситуаціях та під тиском; – діяльності з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю
2	Фахові (предметно орієнтовані)	- проявляти здатність володіти компетентностями лідера 21-го століття, усвідомлювати свою роль як лідера і фасилітатора обговорень у закладах освіти; - здатність застосовувати знання з педагогічного дизайну в практичних ситуаціях; - спроможність знаходити і генерувати нові можливі виходи з проблемної ситуації;

		- уміння визначати проблемну ситуацію, яка припускає вихід з неї за допомогою принципів педагогічного дизайну; - використовувати знання щодо організації ефективного освітнього процесу
F	Зміст та навчальні елементи програми	
	Поняття «педагогічний дизайн», особливості використання педагогічного дизайну в освітньому процесі для розширення когнітивних можливостей учнів. Підвищення ефективності та результативності навчальних матеріалів засобами педагогічного дизайну. Організація освітнього процесу, що сприяє збільшенню обсягу і якості засвоєння учнями навчального матеріалу. Проєктування нової системи освіти в сучасних умовах розвитку суспільства	
G	Програмні результати навчання	
	- знання сутності поняття «педагогічний дизайн» та особливостей його використання в освітньому процесі; - розуміння ефективності педагогічного дизайну для розширення когнітивних можливостей учнів; - організовувати освітній процес, що сприяє збільшенню обсягу і якості засвоєння учнями навчального матеріалу; - здатність організовувати освітній процес, що сприяє збільшенню обсягу і якості засвоєння учнями навчального матеріалу; - спроможність розв'язувати педагогічні завдання, спрямовані на якісний кінцевий результат	

Навчально-тематичний план програми тематичного курсу
«Педагогічний дизайн у професійній діяльності вчителя»
8 годин (0,27 кредиту ЄКТС)
(дистанційна форма навчання: 4 години – онлайн, 4 години – офлайн)

Назва модуля і тем	Кількість годин				
	Всього	Онлайн			Офлайн
		лекція	практикум	форум	
Модуль. Педагогічний дизайн у професійній діяльності вчителя					
Тема 1. Сутність поняття педагогічного дизайну, його компонентів та принципів	2	1			1
Тема 2. Роль педагогічного дизайну для створення сучасних інтерактивних занять, які мотивують учнів до навчання	2		1		1
Тема 3. Практичні прийоми мотивації учнів на різних етапах уроку з використанням педагогічного дизайну	2		1		1
Тема 4. Проектування освітнього процесу засобами педагогічного дизайну	1	0,5			0,5
Рефлексія	1			0,5	0,5
Всього:	8	1,5	2	0,5	4

Список рекомендованих джерел

1. Кокарева С.В. Педагогічний дизайн мультимедійного уроку / Завуч. 2007. №17. С. 22 –25.
2. Денисенко С. Н. Педагогічний дизайн у сучасному освітньому просторі. Вісник Житомирського державного університету. Педагогічні науки. Вип. № 3 (81). 2015. С. 79–83.
3. Педагогічний дизайн засобів електронного навчання на робочому місці : монографія / В.С.Пономаренко та ін.; за заг. ред. В.С.Пономаренка, О.І.Пушкаря. Харків: ХНЕУ, 2017. 263 с.
4. Сиротюк Н.М., Гайдай С.І. Педагогічний дизайн як чинник розвитку навчальної мотивації студентів дистанційної форми навчання. Академічні студії. Серія «педагогіка». 2022. С. 51–55. URL: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.1.8>
5. Тараненко Г.Г. Педагогічний дизайн як актуальна тенденція підвищення якості освіти. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: збірник науково-методичних праць* / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. Вип. 26. С. 259-264. URL: http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/16888/1/zbirnyk%20tsatu%202023_v26_259-264.pdf
6. Яременко-Гасюк О.О. Технології педагогічного дизайну підготовки майбутніх педагогів професійного навчання в контексті компетентнісного підходу (зарубіжний досвід). ScienceRise: Pedagogical Education. 2017. №10 (18). С. 42–48.
7. Cognitive Load Theory and Instructional Design from eLearning Industry. URL: <https://elearningindustry.com/cognitive-load-theory-and-instructional-design>
8. Instructional Design, Conditions of Learning (Robert Gagné) URL: <http://www.instructionaldesign.org/theories/conditions-learning.html>